

ВІСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Пивоварової Ганни Борисівні на тему «Управління економічними ризиками в умовах фінансової нестабільності (на прикладі підприємства залізничного транспорту)»,
що подана на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 051 «Економіка», галузь знань – 05 «Соціальні і поведінкові науки».

Дисертаційна робота Пивоварової Г.Б. на тему «Управління економічними ризиками в умовах фінансової нестабільності (на прикладі підприємства залізничного транспорту)» виконана на кафедрі «Облік і оподаткування» факультету «Економіко-гуманітарного» Дніпровського національного університету імені академіка В. Лазаряна, подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка». Тема дисертації затверджена на засіданні вченої ради Дніпровського національного університету імені академіка В. Лазаряна (протокол № 3 від 30.10.2017 року). Для підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Управління економічними ризиками в умовах фінансової нестабільності (на прикладі підприємства залізничного транспорту)» вченою радою університету (протокол № 11 від 31.05.2021 року) визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на базі факультету «Економіко-гуманітарного», та призначено двох рецензентів:

- 1) професора кафедри «Економіка та менеджмент» Марценюк Л.В.;
- 2) доцента кафедри «Облік і оподаткування» Матусевича О.О.

1. Ступінь актуальності теми дисертації та її зв'язок з планами наукових робіт університету.

Господарська діяльність підприємства як складної економічної системи завжди характеризується певним ступенем невизначеності. Ефективне використання обмежених ресурсів вимагає прийняття інвестиційних рішень на базі певних критеріїв, як в умовах невизначеності та ризику суттєво відрізняються від критеріїв для детермінованих умов. Тому, визначення ефективності вкладання капіталу у інвестиційні проекти або фінансові інструменти інвестування в сучасних умовах економічної турбулентності з урахуванням ризику та невизначеності є актуальним проблемою, що потребує подальших досліджень.

Основні положення результатів дисертаційної роботи Пивоварової Ганни Борисівні використовувалися в Дніпровському національному університеті залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна при виконанні дипломних робіт та викладені низки навчальних дисциплін, серед яких: «Економіка», «Інвестиційний менеджмент», «Економіка транспорту», «Економічний аналіз», «Управління змінами на транспорті».

2. Наукова новизна, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у обґрунтованні та подальшому розвитку науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо управління економічними ризиками в умовах фінансової нестабільності. Розроблені у процесі дослідження важливі наукові положення, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи, полягають у наступному:

удосконалено:

– науково-методичні підходи до прийняття інвестиційних рішень в умовах ризику щодо боргових і пайових цінних паперів, а також проектів реального інвестування, які на відміну від існуючих, враховують відмінності критеріїв економічної ефективності в умовах ризику боргових фінансових інструментів з одного боку та пайових інструментів і реальних інвестиційних проектів з іншого, однозначно встановлюють зв'язок ставки дисконту з урахуванням премії за ризик та закону розподілу грошових потоків для боргових фінансових інструментів, визначають критерії економічної ефективності інвестицій в умовах ризику на базі множини можливих сценаріїв з урахуванням зв'язку рівнів дохідності та ризику, який виявляється на фінансовому рику, що дозволяє узгодити підходи до прийняття рішень в умовах ризику на базі одного та множини сценаріїв;

– науково-методичні підходи до моделювання законів розподілу показників очікуваної ефективності інвестицій в умовах невизначеності за допомогою методу статистичних випробувань, що на відміну від існуючих, передбачається застосування баготокутних, у тому числі трикутних, законів розподілу факторних показників імітаційних моделей, що дозволяє адекватно відобразити відому про них інформацію;

набули подальшого розвитку:

– економіко-математичні моделі грошових потоків інвестиційного проекту в умовах ризику, у тому числі у сфері залізничного транспорту, які на відміну від існуючих, дозволяють формувати імітаційну модель інвестиційного проекту для застосування методу статистичних випробувань, що дозволяє зменшити рівень невизначеності та формувати задачу прийняття інвестиційного рішення для умов ризику;

– підходи до прогнозування грошових потоків інвестиційного проекту в сфері залізничного транспорту, які на відміну від існуючих враховують взаємозв'язок факторних показників імітаційної моделі, а також інтервали їх можливих коливань, що дозволяє використовувати результати прогнозування у процедурах статистичних випробувань.

3. Наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, та повнота опублікування результатів дисертації

Праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Пивоварова Г.Б. Хеджування валютних ризиків кредитного портфеля АТ «Укрзалізниця». Ефективна економіка. 2019. №12. – URL: <https://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7544>. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.12.155

2. Бобиль В.В., Пивоварова Г.Б. Класифікація економічних ризиків залізничного транспорту України. Ефективна економіка. 2020. №12. – URL: <https://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8456>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.16

3. Бобиль В.В., Гненний О.М., Пивоварова Г.Б. До питання оцінки ефективності інвестицій в умовах ризику. Ефективна економіка. 2021. №4. – URL: <https://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8785>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.4.2

4. Бобиль В.В., Гненний О.М., Пивоварова Г.Б. Оцінка ефективності інвестицій в умовах ризику з урахуванням зв'язку рівнів дохідності та ризику. Ефективна економіка. 2021. №6. URL: <https://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8785>.

5. Pyvovarova Hanna. Analysis of the main indicators of the enterprise JSC «Ukrzaliznytsia» 2010-2019. Regional Revue. no. 1, vol. 1/2021. S 4-8.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Пивоварова Г.Б. Заходи покращення кредитного рейтингу юридичної особи на прикладі ПАТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ» / Г.Б. Пивоварова // Тези доповідей І міжнародної НП конференції «Проблеми і перспективи сучасного розвитку фінансів, обліку та банківської діяльності». – Дніпро. – 2018. С. 219-221.

7. Бобиль В.В., Пивоварова Г.Б. Управління ризиками на залізничному транспорті України / В.В. Бобиль, Г.Б. Пивоварова // Тези доповідей 78 міжнародній НП конференції. – Дніпро. – 2018. – С 326-328. Режим доступу: <https://ndch.diit.edu.ua/conference/detal/1255/>

8. Пивоварова Г.Б. Аналіз міжнародної оцінки України по економічним ризикам / Г.Б. Пивоварова // Тези доповідей II міжнародна НП конференції «Проблеми і перспективи сучасного розвитку фінансів, обліку та банківської діяльності». – Дніпро. – 2019. – С. 99-101. Режим доступу: <https://duan.edu.ua/science-ukr/naukovi-konferentsii/13-demo/221-pidsumky-ii-mizhnarodnoi-naukovo-praktychnoi-konferentsii-problemy-i-perspektyvy-suchasnoho-razvityku-finansiv-obliku-ta-bankivskoi-diialnosti.html>

9. Пивоварова Г.Б. Управління економічними ризиками на АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ» в сучасних ринкових умовах / Г.Б. Пивоварова // Тези доповідей II Всеукраїнської НП конференції «Економічний розвиток України в контексті впровадження прогресивних інформаційних технологій та систем управління». – Київ. – 2019. – С. 155-157. Режим доступу: <https://repository.vsau.org/getfile.php/20730.pdf>

10. Пивоварова Г.Б. Вплив фінансової нестабільності держави на економічні показники національного перевізника АТ Укрзалізниця / Г.Б. Пивоварова// Тези доповідей

VI Міжнародній науково-практичній конференції «DYNAMICS OF THE DEVELOPMENT OF WORLD SCIENCE». – Ванкувер, Канада. – 2020. – С., 895-897. Режим доступу: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/dynamics-of-the-development-of-world-science_19-21.02.2020.pdf

11. Пивоварова Г.Б. Сущность и историко-теоретические подходы к понятию экономического риска. / А.Б.Пивоварова// Тезисы V Междунаровная научно-практическая конференция «ACTUAL TRENDS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH». – Мюнхен, Германия. – 2020. – С. 521-527. Режим доступу: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/11/ACTUAL-TRENDS-OF-MODERN-SCIENTIFIC-RESEARCH-8-10.11.20.pdf>

12. Пивоварова Г.Б. СПЕЦИФІКА УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ РИЗИКАМИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ/ Г.Б. Пивоварова// Тези доповідей IV Міжнародна науково-практична конференція «THE WORLD OF SCIENCE AND INNOVATION». – Лондон, Великобританія. – 2020. – С. 636-643. Режим доступу: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/11/THE-WORLD-OF-SCIENCE-AND-INNOVATION-11-13.11.2020.pdf>

13. Бобиль В.В., Гненний О.М., Пивоварова Г.Б. Оцінка ефективності інвестицій в умовах економічної невизначеності/ В.В. Бобиль, О.М. Гненний, Г.Б. Пивоварова//Тези доповідей 81 міжнародній НП конференції «Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту». – Дніпро. – 2021.

4. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

Під час виконання дисертації аспірант Пивоварова Г.Б. дотримувався принципів академічної доброчесності, що підтверджено перевіркою роботи через UNICHECK. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

ВИСНОВОК:

Ознайомившись з дисертаційною роботою Пивоварової Г.Б. на тему «Управління економічними ризиками в умовах фінансової нестабільності (на прикладі підприємства залізничного транспорту)» зі спеціальністю 051 «Економіка» та науковими публікаціями, у яких висвітлено основні наукові результати, а також враховуючи результати апробації дисертаційної роботи на фаховому семінарі, вважаємо, що:

1. Дисертаційна робота Пивоварової Г.Б. за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичною придатністю здобутих результатів відповідає вимогам МОН України, є закінченим фундаментальним дослідженням, що має вагомий внесок у розвиток з галузі.

2. Дисертаційна робота Пивоварової Г.Б. відповідає вимогам пп. 9; 10, 11 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. №167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» і рекомендується до разового захисту у спеціалізованій вченій раді з наукового напряму, за яким підготовлено дисертацію.

Проф.каф. «Економіка та менеджмент»

Доц. каф. «Облік і оподаткування»

